

De Zaanstreek telde ooit meer dan duizend molens. Er is nog maar een handjevol van over. De meeste zijn eigendom van de Vereniging De Zaanse Molen, die er veel tijd, geld en moeite insteekt om ze te behouden. Deze rubriek gaat over de molenaars die de resterende Zaanse molens bemannen.

Piet Kempenaar van verfmolen De Kat: “Altijd je gasten met egards behandelen”

Zaandam - „Regen, sneeuw, hagel. Het maakt allemaal niet uit, als er maar wind is. De zeilen ervoor en draaien maar. Niets mooier dan een molen die je voelt schudden.” Aan het woord is Piet Kempenaar, al bijna dertig jaar molenaar op verfmolen De Kat en nog lang niet van plan ermee te stoppen.

De meeste vaste bezoekers van de Zaanse Schans kunnen Piet Kempenaar wel uittekenen. Steevast hetzelfde kloffie, bestaande uit een donker manchester broek en jasje, klompen, vetleren pet, het brilletje en de onafscheidelijke pijp. Zijn handelsmerk. „Als ik een keer een keurig pak zou aantrekken, zouden de meeste mensen me niet herkennen.”

De bezoekers treffen het, want er staat deze dag een stevige wind die de molen doet schudden. De wieken zoeven en de beide kantstenen van elk ruim vijfduizend kilo draaien in vlot tempo hun rondjes. Kempenaar geniet. „Voel je de enorme krachten? Ik schat zo'n vijftig pk. Leg je oor maar eens tegen een achtkantstijl, dan hoor je het hart van de molen kloppen. Dat is voor mij nog altijd een wonderbaarlijk gevoel.”

Kempenaar, een bevlogen verteller. Springt van de hak op de tak en vliegt tussen het vertellen door plotseling de hut uit om een groep toeristen tekst en uitleg te geven in het Engels.

„Ja, dat moet ook gebeuren. De toeristen zijn je gasten en die moet je met respect en egards ontvangen.” Talenkennis kan hem niet ontzegd worden. Even zo vrolijk vertelt hij zijn verhaal in het Italiaans, Duits of Frans. En dan zijn er nog de folders in zestig talen, waaronder het Fries en het Zaanse.

Tussen de bedrijven door loopt hij regelmatig naar buiten om de lucht te bestuderen. „Natuurlijk kun je de buienradar bekijken, maar ik vertrouw op eigen waarneming. Een molenaar moet het weer altijd een stap voor zijn.”

Als molenaar is Kempenaar een laatbloeier. „Op m'n 27e werd ik lid van de Zaanse Molen.

Dat kwam zo: ik werkte als hovenier bij een bedrijf in Westzaan dat uitzicht had op molen Het Prinsenhof. De toenmalige molenaar Piet Klees vroeg me eens of ik hem wilde helpen met een dekschuit met materialen. Dat was in 1977. Het was ook de eerste keer dat ik een molen binnenstapte. Daarna ging ik iedere zondagmorgen naar de molen om een handje te helpen. Als we op een dag tien bezoekers hadden, kwam ik overspannen thuis.”

Molenvuur

Het heilig molenvuur had toege-slagen. Zelfs als hij met vrouw en drie kinderen in de weekeinden een autoritje maakte kwamen ze vroeg of laat uit bij een molen. „Mijn drie kinderen hadden dat al snel door. Ze wilden alleen nog mee op voorwaarde dat we niet naar een molen gingen, geen museum bezochten en geen lange wandelingen zouden maken.”

Kempenaar werd in 1981 van de

ene dag op de andere molenaar van De Kat. „De molen had al een tijdje geen huurder. Binnen de club was men al zonder resultaat op zoek geweest naar kandidaten. Men wilde meer reuring, meer entertainment in de molen. Tijdens een vergadering van de molenclub dacht ik opeens waarom zou ik het niet zelf gaan doen.” In een mum van tijd was de zaak beklonken en vervulde Kempenaar zijn baan van hovenier voor die van molenaar om samen met compagnon Sjors van Leeuwen De Kat nieuw leven in te blazen. „Ik weet het nog precies. De molen was een puinzooi. Het lekte door het achterstallige onderhoud. Van binnen en buiten was het een rommeltje. We zijn eerst begonnen het terrein toegankelijk te maken door het aanleggen van een tegelpad en het plaatsen van bankjes.”

Gaandeweg is De Kat uitgegroeid tot een familiebedrijf. Piet wordt in de bedrijfsvoering geassisteerd door zijn vrouw Hanneke, zoon Robert, dochter Marian, Roberts vriendin Eva en Vincent, de broer van Eva. Daarnaast is er twee dagen per week assistentie van beroepsmolenaar Kees Nootboom en zijn

vrouw Marion, die meelmolen Het Lam onder hun hoede hebben. „De Kat werkt als een magneet op toeristen. Het is de drukst bezochte molen van Nederland. Het gaat hierbij om het totale plaatje van de molen, de producten en het landschap.

Gelukkig heb ik ook veel hulp van vrijwillig molenaars, zoals Simon van der Meer uit Krommenie en Herman, die helemaal uit Drachten komt om hier te werken.”

Regelmatig krijgt hij de laatste jaren de vraag gesteld wanneer hij de molen vaarwel zegt. „Hoezo? Voorlopig niet. Ik ben nu 59 en hoop nog lang te mogen doorgaan.”

Peter Roggeveen

Van de 19 artikelen die het Dagblad Zaanstreek heeft gepubliceerd over molenaars uit onze streek heeft onze vereniging toestemming gekregen de artikelen over de molenaars van onze molens op de site te zetten.

Piet Kempenaar tussen de producten die in verfmolen De Kat worden gemaakt.

(Foto: Jolanda Hoogendoorn)

